

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/50/2017
Identifikačné číslo spisu: 8715209679
Dátum vydania rozhodnutia: 12.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8715209679.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, právne zastúpeného Mgr. Miroslavom Hanecom, advokátom, so sídlom Hruštiny 602, Žilina, proti žalovanému: Peter Simčák - SIMI, s miestom podnikania Tatranská Lomnica 14040, Vysoké Tatry, IČO: 17 115 426, právne zastúpenému GARANT PARTNER legal, s. r. o., so sídlom Einsteinova 21, Bratislava, IČO: 36 856 380, o zaplatenie 4.974,60 eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 22. marca 2017, č. k. 4Cob/98/2016-80, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad rozsudkom z 13. októbra 2016, č. k. 16Cb/34/2015-50, rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 4.974,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 4.974,60 eur od 03.10.2013 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov konania.

2. Súd prvej inštancie pri hodnotení nároku vychádzal z § 415 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Podľa ods. 2, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi

prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Podľa ods. 3, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l/ zákona.

3. Prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca je legitimovaný v spore, pretože je prevádzkovateľom prepravnej siete, je plynárenský podnik na prepravu plynu a žalovaný je konečným odberateľom plynu na odbernom mieste v Tatranskej Lomnici 40/11 (penzión). Žalobca preukázal zákonné podmienky pre vznik zodpovednosti za škodu, kedy došlo k neoprávnenému odberu plynu, spôsobom uvedeným v § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z., a to odobratím plynu s porušením zabezpečenia merača plynu. Ak došlo k neoprávnenému odberu, potom podľa § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z., je objektívna povinnosť uhradiť vzniknutú škodu a ušlý zisk. Ak nemožno škodu priamo vyčísliť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, spôsob výpočtu škody sa vypočíta podľa Vyhlášky č. 449/2012 Z.z.. Zodpovednosť za neoprávnený odber je objektívna zodpovednosť, pričom podľa žalovaného, žalobca nie je zbavený zodpovednosti preventívnej v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka s povinnosťou čo najčastejšie pravidelne kontrolovať odberné miesta. Okresný súd konštatoval, že v danom prípade pracovníci žalobcu 26.08.2013 skontrolovali odberné miesto, čím si aj plnili svoju preventívnu povinnosť. Výška škody bola vypočítaná žalobcom podľa Vyhlášky a účtovaná správne, preto okresný súd vyhovel návrhu v celom rozsahu a zaviazal žalovaného zaplatiť ako náhradu škodu spolu s úrokom z omeškania s poukazom na § 365 a § 369 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. Pre omeškanie splnenia peňažného záväzku je žalovaný povinný platiť aj úroky z omeškania podľa Nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z.

4. O trovách konania, súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 v spojení s § 262 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. a neúspešný žalovaný bol zaviazaný k náhrade trov konania žalobcu v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov.

5. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo 22. marca 2017, č. k. 4Cob/98/2016-80, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%.

6. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie riešil otázku náhrady škody, ktorá vznikla z dôvodu poškodenia overovacej značky na určenom meradle spotreby plynu v areáli penziónu v Tatranskej Lomnici užívaním žalovaným. Znalecký posudok Ing. Petra Leška, podľa odvolacieho súdu jednoznačne identifikoval vytvorenie zabezpečovacej plomby, obsahovo, tvarovo a rozmerovo nezhodnými čelust'ami plombovacích klieští žalobcu a vytvorenie plomby s označením 12-M41, ktoré nie je overovacou značkou spoločnosti SPP - distribúcia, a. s., Bratislava. Pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené odstránením a nahradením inou plombou. Zamenená plomba bola na zariadení v užívaní žalovaným, preto u žalovaného vznikla objektívna zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla distribúcií plynu z neoprávneného odberu.

7. Krajský súd poukázal na zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike, podľa ktorého neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Znalecký posudok podľa odvolacieho súdu jednoznačne poukázal na porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plombe) a následne nastáva objektívna zodpovednosť za škodu u žalovaného z hľadiska § 82 ods. 2 zákona, že odberateľ ktorý neoprávnenne odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Podľa ods. 3, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívne spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanoveným všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. i/ zákona č. 142/2000 Z.z. o metrologii.

8. Odvolací súd zdôraznil, že ustanovenie § 15 ods. 5 písm. d) zákona č. 142/2000 Z.z. uvádza, že platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak bola poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak

porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka. Znalecký posudok konštatoval zámenu overovacej značky, preto nie je podľa krajského súdu dôležité len to, že vznik škody nemožno vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla ako tvrdí žalovaný, ale je tu objektívna zodpovednosť žalovaného za neoprávnený odber meracím zariadením, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Porušenie zabezpečovacej plomby, totiž podľa krajského súdu znamená narušenie objektívnej možnosti zmerania odberu plynu za určité obdobie, preto pri takejto situácii je potrebné vypočítať predpokladanú škodu na odbere plynu a je potrebné zistiť predpokladaný možný odber plynu cez meradlo, a to postupom podľa Výhlášky č. 449/2012 Z.z., ktorou sa stanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Žalobca aj zdôvodnil, že pri výpočte škody a objektívnej zodpovednosti žalovaného zostavu meradla a neporušenosť plomby na meracom zariadení je zobrať v úvahu len jeden spotrebič, a to vykurovacie zariadenie RAPIDO s určitým hodinovým výkonom 2,5 m³ plynu za hodinu a predpokladaným denným počtom hodín používania spotrebičov, a to 16 hodín.

9. Na č. I. 9 spisu je tzv. výpočet škody spôsobený neoprávneným odberom zemného plynu v rozsahu 4.974,60 eur ako bolo základom pre zúčtovanie žalovanému. Odvolací súd dodal, že výpočet vychádza z predpokladaného počtu možných spotrebičov na plynové vykurovanie, ich oddeleného príkonu, či predpokladanej doby denného užívania za vymedzené obdobie od 26.01.2013 do 26.08.2013. Krajský súd poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo/99/2012, ktoré rozhodnutie konštatuje, že neoprávneným odberom je aj odber s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pri výpočte škody sa vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného ministerstvom. Na počítaní vykázaný odber 1 m³ plynu za uvedené obdobie, zároveň podľa odvolacieho súdu nemôže zodpovedať reálnej spotrebe tvrdenej žalovaným, že využíva alternatívne palivo, ak počas kontroly v auguste 2013 sa zistilo, že minimálne jeden plynový spotrebič bol žalovaným využívaný a ten má hodinový príkon 2,5 m³. Preto výpočet náhrady škody, považoval odvolací súd za správny, keďže výpočet bol robený v súlade s Výhláškou. Výpočet tejto náhrady škody podľa Výhlášky môže reálne zodpovedať skutočnému odberu plynu na zariadení v správe žalovaného v rozhodnom období.

10. Preto krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, pokiaľ je žalovaný zaviazaný k zaplateniu predpokladaného odberu plynu v rozhodnom období v rozsahu 4.974,60 eur aj s povinnosťou zaplatiť príslušný úrok z omeškania. V prípade omeškania s platením peňažného záväzku totiž podľa § 365 a § 369 Obchodného zákonníka vzniká aj povinnosť platiť úroky z omeškania.

11. O trovách odvolacieho konania, rozhodol odvolací súd podľa § 396 v spojení s § 255 C.s.p., kde úspešný žalobca má právo na náhradu trov konania proti žalovanému, a to v rozsahu 100 % preukázaných trov.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý dovolanie odôvodnil ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, ešte nebola vyriešená.

13. Žalovaný uviedol, že podľa žalobcu, už len na základe samotného poškodenia plomby na číselníku meracieho zariadenia na odbernom mieste žalovaného, mu bez ďalšieho dokazovania vzniká automaticky zo zákona nárok na náhradu škody za tzv. neoprávnený odber zemného plynu, a to bez potreby preukázania vzniku škody. S týmto názorom sa stotožnil aj prvostupňový a odvolací súd. S uvedeným názorom žalovaný nesúhlasí a je názoru, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil. Právne posúdenie súdov považuje dovolateľ za svojvoľné, neudržateľné a v rozpore s princípom právnej istoty. Žalobca predložil súdu návrh na náhradu škody podporený výkladom ktorý, podľa žalovaného, účelovo deformuje právne normy, z ktorých žalobca odvodzuje svoj právny nárok. Nezlúčiteľné s princípmi právneho štátu, sú však účelovo konštruované výklady práva v rozpore so zásadou logickosti práva a opomínajúce základné princípy práva.

14. Dovolateľ poukázal na ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, ktoré ustanovenie uvádza, že neoprávneným odberom plynu je odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Žalobca presadzoval názor, že jeho nárok na náhradu škody vzniká len samotným porušením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na určenom meradle. Má za to, že už len zistenie takéhoto porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle ho zbavuje povinnosti dokazovať atribúty nevyhnutné na priznanie nároku na náhradu škody, a to vznik skutočnej škody, porušenie právnej povinnosti a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti. Takýto výklad uvedenej právnej normy, považuje žalovaný za účelový a neprípustný. Výklad žalobcu odobrený Krajským súdom v Prešove, by podľa žalovaného bez ďalšieho viedol k situáciám, kedy by sám žalobca mohol „ad absurdum“ zneužívať takýto výklad práva k svojmu obohateniu.

15. Povinnosť žalobcu dokazovať vznik skutočnej škody, ďalej podľa žalovaného vyplýva i z prvej vety ustanovenia § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, podľa ktorej „Odberateľ, ktorý neoprávnenne odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla.“

16. Preto má dovolateľ za to, že k zásadnej chybe zo strany všeobecných súdov došlo v tom, že ak zákon v § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, označuje za neoprávnený odber plynu aj odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, všeobecné súdy z toho vyvodili, že nie je ďalej potrebné dokazovať atribúty vzniku nároku na náhradu škody (tu napr. vznik škody), ale je možné rovno pristúpiť k výpočtu samotnej výšky škody spôsobom uvedeným vo vyhláske Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012. Takáto aplikácia zákona, podľa žalovaného priamo odporuje vyššie citovanému zneniu ustanovenia § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (... „ak vznikla“).

17. Podľa žalovaného, na prípadný nárok na náhradu škody musia byť naplnené nasledovné skutočnosti, a to: existencia porušenia zabezpečenia meradla (objektívna okolnosť); skutočný odber plynu (vznik škody); odber plynu v čase po porušení zabezpečenia meradla (porušenie právnej povinnosti).

18. Dovolateľ zdôraznil, že žalobca v konaní, ako i Krajský súd v Prešove, síce poukazovali na rozsudky Najvyššieho súdu SR, avšak tieto riešili len tú skutočnosť, že zodpovednosť odberateľa je objektívna a nie subjektívna. Avšak objektívna zodpovednosť podľa žalovaného neznamena, že zákonodarca jej zavedením rezignoval na dôkaznú povinnosť žalobcu preukázať ostávajúce atribúty nevyhnutné na vznik zodpovednosti žalovaného za škodu. Zákonodarca zavedením objektívnej zodpovednosti, len uľahčil žalobcovi jeho dôkaznú situáciu tým, že nie je potrebné preukazovať zavinenie.

19. Žalovaný má preto za to, že obsahom práva na spravodlivý proces, je legitímne očakávanie strany sporu, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Len takýto postup súdu je možné považovať za spravodlivý a eurokonformný. V opačnom prípade ide o porušenie procesných práv, čo nevyklučuje prípustnosť dovolania (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 24/2017 zo dňa 10.01.2017). Rozhodnutie napadnuté dovolaním, podľa názoru žalovaného, je rozhodnutím, ktoré v rozpore s vyššie uvedeným názorom Ústavného súdu, nie je založené na princípe spravodlivosti a nedáva odpovede na základnú námietku dovolateľa, ohľadom spravodlivého uplatnenia inštitútu náhrady škody.

20. Ďalej dovolateľ uviedol, že hoci je každý prípad osobitý, v právnom štáte platí princíp právnej istoty. To znamená, že na skutkovo rovnaké otázky, by mali byť dané rovnaké odpovede. V tejto súvislosti

žalovaný poukázal na rozhodovanie Okresného súdu v Poprade ako i Krajského súdu v Prešove (teda súdov ktoré rozhodovali o tejto právnej veci), v obdobných skutkových veciach.

21. Okresný súd v Poprade vo svojom rozhodnutí sp. zn. 18Cb/66/2012, zo dňa 30.05.2013, obdobnú žalobu žalobcu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplata sumy 15.153,93 eur z dôvodov zistenia, že na odbernom mieste žalovaného je poškodené meradlo plynomeru, a tak za obdobie od 24.05.2011 do 20.09.2011, bol neoprávnený odber zemného plynu. Tým mala vzniknúť škoda žalobcovi. Okresný súd skonštatoval, že podľa § 59 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z., v konaní nebolo preukázané splnenie predpokladu zodpovednosti za škodu, za ktorú by zodpovedal odberateľ, že došlo k porušeniu právnej povinnosti a k vzniku škody. Dňa 20.09.2011, bolo zistené porušenie overovacej značky, ktorá mala spôsobiť nesprávne údaje na meradle pri odbere plynu. Súd síce mohol vychádzať z objektívnej zodpovednosti odberateľa, ale len vtedy, ak by žalobca preukázal existenciu všetkých právnych skutočností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na náhradu škody. Tiež nie je jasné odkedy si žalobca uplatňuje nárok za neoprávnený odber, či je to 20.09.2011 alebo 22.09.2011, pričom nie je preukázané porušenie právnej povinnosti, existencia škody, existencia príčinnej súvislosti a nepreukázal sa ani výpočet škody, ktorú si uplatňuje. Toto rozhodnutie, Krajský súd v Prešove potvrdil rozsudkom sp. zn. 4Cob/52/2013, zo dňa 26.11.2013.

22. V intenciách vyššie uvedeného rozhodnutia, podľa dovolateľa Krajský súd v Prešove rozhodoval aj vec vedenú pod sp. zn. 15Co/275/2015. Dovolateľ do pozornosti dal aj rozsudky iných súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 21Cob/131/2011, zo dňa 24.01.2012. Ako uvádza tento súd, vznik škody nemožno vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla. Obdobným rozhodnutím je aj rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/431/2014.

23. Krajský súd v Prešove, preto podľa dovolateľa zjavne vybočil zo svojej rozhodovacej praxe. Svoj právny záver postavil na svojvoľných záveroch nemajúcich oporu v dôkazoch. Súd preto rezignoval na dokazovanie, či škoda vznikla. Žalobca podľa žalovaného neunesol svoje dôkazné bremeno a svoje tvrdenia nepreukázal. Nepreukázal vznik škody, nepreukázal poškodenie plomby na meracom zariadení, keďže znalec iba pripustil možnosť jej poškodenia; nepreukázal poškodenie meracieho zariadenia a podobne.

24. Na základe uvedeného, dovolateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

25. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že dovolateľ kumuluje dovolacie dôvody, pričom na jednej strane namieta porušenie práva na spravodlivý proces, na strane druhej dovolanie opiera o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

26. Z hľadiska skutkového žalovaný namieta, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, sa stotožnili s tvrdením žalobcu, že už len na základe samotného poškodenia plomby na číselníku meracieho zariadenia na odbernom mieste žalovaného, žalobcovi bez ďalšieho dokazovania vzniká automaticky zo zákona nárok na náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu, a to bez potreby preukázania vzniku škody. Pritom prvoinštančné, ako aj odvolacie rozhodnutie, podľa žalobcu poukazuje na stabilnú rozhodovaciu prax vyšších súdov.

27. U žalovaného boli podľa žalobcu naplnené všetky predpoklady zodpovednostného vzťahu za neoprávnený odber. Žalovaný opomína, že škoda vznikla už samotnou skutočnosťou, že odoberal plyn meradlom na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Po celú dobu neoprávneného odberu žalovaný plyn odoberal, používal. Uviedol to sám žalovaný, a to na pojednávaní dňa 02.06.2016, tak ako je to zaznamenané v zápisnici z pojednávania z 02.06.2016 na str. 6. Porušenie plomby na číselníku meradla, ktorá je zákonným zabezpečením meradla proti neoprávnenej manipulácii, bolo preukázané znaleckým posudkom. Je teda podľa žalobcu nepochybné, že žalovaný plyn odoberal a to meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie. Z dôvodu porušenia plomby došlo k zákonnému zániku platnosti overenia určeného meradla a údaje z neho nemohli byť použité a poskytnuté

dodávateľovi plynu (u žalovaného to bol Slovenský plynárenský priemysel, a. s.) ako údaj o spotrebe, lebo je to údaj neplatný, nepoužiteľný na vyúčtovanie kúpnej ceny za spotrebovaný plyn. Dodávateľ plynu účtuje odberateľom úhradu za plyn vo výške, aká bola nameraná meradlom s neporušenou plombou na odbernom mieste u odberateľa, čo je v danom prípade 0 m³. Ak je teda nepochybné, že žalovaný plyn odoberal meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t.j. nemerany plyn), odoberal plyn, ktorý má žalobca v distribučnej sieti a ktorý tam dodal v rámci povinnosti vyvažovať distribučnú sieť. Preto takýmto neoprávneným odberom vznikla škoda. Neoprávnený odberateľ tak spotrebúval plyn, ktorý nie je určený na spotrebu, ale na vyvažovanie distribučnej siete.

28. Žalobca má za to, že názor v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave zo dňa 24.01.2012, sp. zn. 21Cob/131/2011, na ktoré žalovaný poukazoval aj v odvolaní, je právnou praxou prekonaný, jeho odôvodnenie z hľadiska zákona neobstoí. Zároveň rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.11.2013, sp. zn. 4Cob/52/2013 a jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 30.05.2013, sp. zn. 18Cb/66/2012, vychádza z úplne iného skutkového stavu, z iných dôkazných prostriedkov a podľa žalobcu nie je možné tieto rozhodnutia akceptovať.

29. Žalobca je preto toho názoru, že odvolací súd rozhodol správne, keď potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré vychádza zo správne zisteného skutkového stavu, preukázania splnenia všetkých predpokladov objektívnej zodpovednosti žalovaného za neoprávnený odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a na skutkový stav aplikoval relevantnú právnú úpravu. Podľa žalobcu právo žalovaného na spravodlivý proces napadnutým rozhodnutím nebolo porušené a rozhodnutia obidvoch súdov, sú v súlade s rozhodovacou praxou súdov.

30. Na základe vyššie uvedeného, žalobca žiada dovolací súd, aby dovolanie žalovaného odmietol. Zároveň žalobca požiadal o priznanie trov dovolacieho konania.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas dovolaateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

32. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

33. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

34. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

35. Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania.

Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

36. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

37. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

38. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.; nevymedzí právnu otázku, ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého, nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa). V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C.s.p.

39. Zároveň bol prijatý záver, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., by mal dovolateľ:

- a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju odvolací súd riešil, b) vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne,
- c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

40. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.).

41. V dôsledku viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom, neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (viď uznesenie najvyššieho súdu z 13. júla 2017, sp. zn. 3Cdo/235/2016).

42. V uznesení z 8. júna 2017, č. k. 3Cdo/52/2017, zároveň dovolací súd skonštatoval, že v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 C.s.p. zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu z 26. septembra 2017, č. k. 1Cdo/206/2016, bod 16).

43. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016, dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti, doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritorne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

44. Dovolateľ vymedzil svoje dovolanie dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., ktorým vymedzením dovolacieho dôvodu dovolacím bol dovolací súd viazaný. Ide o dovolací dôvod, podľa ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolací súd konštatuje, že žalovaný v podanom dovolaní, v zmysle vyššie uvedených dôvodov, nešpecifikoval právnu otázku a neuviedol, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Na ostatné dôvody uvedené v dovolaní uvedené vo všeobecnej rovine porušenia princípu právnej istoty a podobne, nemohol dovolací súd prihliadnuť, pretože tento nemôže dovolacie dôvody extrahovať z obsahu podaného dovolania, čím by suploval aktivitu dovolateľa a napokon, v konečnom dôsledku by uskutočnil dovolací prieskum v rozpore s účelom koncepcie Civilného sporového poriadku vyjadrenej v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 C.s.p.

45. Najvyšší súd Slovenskej republiky, na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. f/ C.s.p., odmietol.

46. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalobcu, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

47. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.